

Årsrapport 2018

Marts 2019

KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

2018 2018

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
Tlf.: +45 41 71 50 00
E-mail: kfst@kfst.dk

Online ISBN

Rapporten er udarbejdet af
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

Marts 2019

Indhold

Kapitel 1	
Påtegning	4
Kapitel 2	
Beretning	5
2.1 Præsentation af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.....	5
2.2 Ledelsesberetning.....	6
2.3 Kerneopgaver og ressourcer.....	9
2.4 Målrapportering.....	10
2.5 Forventninger til det kommende år	17
Kapitel 3	
Regnskab	19
3.1 Anvendt regnskabspraksis.....	19
3.2 Resultatopgørelse	19
3.3 Balancen	20
3.4 Likviditet og låneramme	22
3.5 Opfølgning på lønsumsloft	22
3.6 Bevillingsregnskabet	23
Kapitel 4	
Bilag	24
4.1 Noter til resultatopgørelsen.....	24
4.2 Indtægtsdækket virksomhed.....	25

Kapitel 1

Påtegning

Årsrapporten omfatter de hovedkonti på finansloven, som Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen (CVR- nr. 10 29 48 19) er ansvarlig for.

- §08.21.01. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
- §08.21.02. Forskellige indtægter under Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
- §08.21.03. Tilskud til Dansk Varefaktanævn

Herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for finansåret 2018.

Det tilkendegives hermed:

1. At årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målopstillingen og målafrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende.
2. At de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.
3. At der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

Valby, den 11/3-2019

Direktør
Jakob Hald

København, den 12/3-2019

Departementschef
Michael Dithmer

Kapitel 2

Beretning

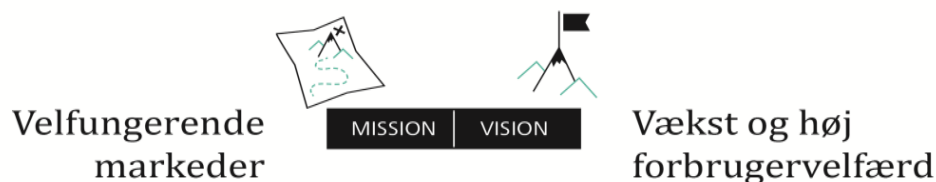
2.1 Præsentation af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

Denne årsrapport er udarbejdet af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Carl Jacobsens Vej 35, 2500 Valby (herefter benævnt KFST). KFST er en styrelse under Erhvervsministeriet.

KFST arbejder for velfungerende markeder. Velfungerende markeder understøtter vækst og høj forbrugervelfærd. På konkurrenceområdet godkender eller forbyder styrelsen større fusioner, opsporer og griber ind over for overtrædelser af konkurrenceloven og vejleder virksomheder om reglerne. Styrelsen bidrager også til at fremme konkurrencen om de offentlige opgaver gennem analyser og vejledning. På forbrugerområdet bidrager styrelsen til udvikling af ny forbrugerpolitik, herunder at fremme mulighederne for at være aktive forbrugere. Endvidere informerer og vejleder styrelsen om forbrugere om på <https://www.forbrug.dk/>, og Forbruger Europa hjælper forbrugerne ved køb over grænserne i EU. KFST udarbejder derudover konkurrence- og forbrugeranalyser, der skal bidrage til at fremme velfungerende markeder.

Styrelsen er forsyningssekretariat på vand- og spildevandsområdet og fastsætter bl.a. økonomiske rammer og effektiviseringskrav for drikke- og spildevandsselskaberne, som er naturlige monopoler. Formålet er blandt andet at sikre, at forbrugere og virksomheder kan få billigere vand.

KFST og Konkurrencerådet udgør til sammen en uafhængig konkurrencemyndighed, der administrerer konkurrenceloven. Konkurrencerådet har det overordnede ansvar for KFST's administration af konkurrenceloven. Herudover sekretariatsbetjener KFST Forbrugerombudsmanden, Forbruger Europa, Stormrådet, Ankenævnet på Energiområdet og Ankenævnet for Finansieringsselskaber.

Figur 1 - KFST's mission og vision

2.2 Ledelsesberetning

I 2018 blev der truffet afgørelse i 51 fusionssager mod 49 i 2017. Alle fusionssager i 2018 blev godkendt, to af dem med tilsagn, der fjernede de konkurrencemæssige bekymringer. De forenklet anmeldte fusioner blev behandlet på knap seks hverdage i gennemsnit fra anmeldelsen var fuldstændig og indtil den var godkendt.

Konkurrencerådet har i 2018 truffet afgørelse i otte sager, hvoraf de tre var fusionssager. Blandt de mere principielle sager om virksomheders misbrug af dominerende stilling kan nævnes en sag om urimeligt høje priser på lægemidlet Syntocinon (CD Pharma-sagen) og en sag om krav om eksklusivitet og/eller ekskluderende rabatter vedr. indløsning af internationale betalingskort (Teller-sagen). Styrelsen arbejdede samtidig på en række andre, større konkurrencesager i 2018, herunder Falck-sagen, som blev afgjort primo 2019.

Konkurrenceankenævnet har i 2018 truffet 10 afgørelser - fem materielle og fem formalitets-afgørelser. KFST fik fuldt medhold i de fire ud af fem materielle sager. Den femte materielle sag blev hjemvist til fornyet behandling i KFST. KFST fik fuldt medhold i alle fem formalitets-sager. Pr. 26. februar 2019 verserer der fire sager – to materielle og to formelle - ved Konkurrenceankenævnet.

Konkurrencerådet har i 2018 anmeldt 12 sager til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK), som bl.a. vedrører karteller. Rådet har truffet beslutning om at anmelde yderligere to sager, som dog først skal behandles i Konkurrenceankenævnet. Der verserer pr. 26. februar 2019 syv retssager ved de civile domstole, der er udløbere af afgørelser truffet af KFST eller Konkurrencerådet. To retssager (Elsam III-sagen og EY/KPMG-sagen) blev endeligt afgjort til fordel for sagsøgere. En sag (vejstribekonsortium) er anket til Højesteret. Der er i 2018 udstedt fire virksomhedsbøder på i alt 12,2 mio. kr.

KFST har desuden offentliggjort/opdateret en række vejledninger på konkurrenceområdet, herunder om konsortiesamarbejde.

KFST har udarbejdet en analyse af virksomhedernes efterlevelse af konkurrenceloven og har under titlen "Velfungerende markeder" offentliggjort 13 analyseartikler om konkurrence- og forbrugerforhold i Danmark. Artiklerne har blandt andet sat fokus på konkurrenceudfordringer ved virksomheders brug af prisgarantier, online handelsbetingelser, aftalebaseret regulering i forsyningssektoren samt skabt et overblik over konkurrencebegrænsende regulering. KFST har for Konkurrencerådet afholdt en konference om velfungerende markeder og effektiv konkurrence 20. november 2018.

Der er derudover udarbejdet to større analyser til Erhvervsministeriet, henholdsvis en analyse om bookingplatforme og en analyse om realkredit- og prioritetslån, som blev offentliggjort primo 2019.

KFST har bidraget til den politiske opfølgning på analysen af realkreditmarkedet, analysen af offentlige aktiviteter på kommercielle markeder, analysen af konkurrence om distribution af medicin samt kviklånsanalysen. Derudover har KFST deltaget i en række arbejdsgrupper, herunder arbejdsgruppen om tandlæger.

På betalingsområdet, som KFST fører tilsyn med, er der blandt andet gennemført undersøgelser af interbankgebyrer og af priser og omkostninger for valutatillæg, truffet afgørelser om frit valg af co-brandede kort (fx Visa-Dankort). KFST har modtaget over 200 henvendelser om de nye gebyrregler, hvoraf 45 af henvendelserne resulterede i en afgørelse. KFST har i 2018 udarbejdet en rapport om betalingskortmarkedet til Erhvervsministeren, jf. betalingsloven.

Fsva. **konkurrenceudsættelse af offentlige opgaver** har KFST bl.a. bidraget til regeringsudspillet "Konkurrenceudsættelse – den bedst mulige service for pengene", som blev offentlig-

---

gjort i maj 2018. Blandt initiativerne er etableringen af et nyt Forum for Udbud, som KFST sekretariatsbetjener, og som var samlet første gang i december 2018.

KFST har offentliggjort et antal analyser og vejledninger på udbudsområdet, som skal bidrage til flere og bedre udbud. Det drejer sig fx om analyser af konkurrencen om danske EU-udbud, udbudsklagesager i Danmark og status for Offentlig Konkurrence, samt vejledninger om konsortier i udbud, evalueringsmetoder mv.

Der er gennemført en række initiativer med det formål at belyse og nedbringe transaktionsomkostninger ved udbud og tilbudsindhentninger, herunder en særlig informationsindsats sammen med en række partnere med udgangspunkt i gode råd, udviklet af en arbejdsgruppe nedsat af erhvervsministeren. KFST har endvidere, sammen med Moderniseringsstyrelsen, påbegyndt etableringen af "Statens Indkøb – Rådgivningsenheden", som skal rådgive statslige institutioner om udbud, kontrakter og klager.

KFST arbejder for at sikre **gode forbrugerforhold** og har stået i spidsen for arbejdet med at færdiggøre og implementere den forbrugerpolitiske strategi "Forbruger i en digital verden". Som led heri har styrelsen lanceret kampagnesitet <https://www.adfaerdsprincipper.dk/>, der forklarer strategiens "nye principper for forbrugerrettet regulering". KFST har gennemført fire adfærdsvidenskabelige projekter om hhv. forbrugernes opmærksomhed omkring abonnementsbetalinger, forbrugernes tilsagn til målrettet markedsføring ifm. livsskiftesituationer, reelt samtykke samt informationsforpligtelser ifm. markedsføring af lån og kreditter. Derudover er der gennemført en undersøgelse af bødeniveauet for overtrædelse af relevant forbrugerlovgivning i sammenlignelige EU-lande. Styrelsen har endvidere stået for etableringen og sekretariatsbetjeningen af det forbrugerpolitiske panel, som har afholdt sit første i oktober 2018. KFST har endvidere **etableret den vedvarende informationsindsats "Nethandel #heltsikkert" med 12 andre myndigheder**.

I 2018 modtog Forbruger Europa 772 klagesager fra danske forbrugere over virksomheder i andre EU-lande, hvilket er en lille stigning i forhold til året før. Med 102 modtagne sager, var der omvendt et markant fald i antallet af klager fra forbrugere i de øvrige EU-lande mod danske virksomheder. Forbruger Europa er udpeget som det danske forbrugerkontaktpunkt for reglerne om geoblokering, der trådte i kraft december 2018

KFST har opprioriteret **arbejdet med interessevaretagelse i EU**, og har blandt andet afholdt flere oplæg for Kommissionen omkring resultaterne af styrelsens adfærdsvidenskabelige forsøg. Det internationale arbejde har bl.a. været præget af forhandlingerne af forordningerne om "A New Deal for Consumers" og den kommende revision af forbrugerkreditdirektivet. Styrelsen har også haft fokus på kommende EU-tiltag på det digitale område – især tiltag vedrørende online platformes betydning for lige konkurrence. KFST har også bidraget til arbejdet vedr. Brexit på forbrugerområdet, konkurrenceområdet og vedr. offentlige indkøb.

Forsyningssekretariatet har fastsat økonomiske rammer med samlede effektiviseringskrav på 299 millioner kroner til vandselskaberne.

Sekretariatet for **Stormrådet** har i lyset af ændringerne af lov om stormflod og stormfald, der trådte i kraft 1. juli 2018, tilrettet og sammenskrevet bekendtgørelser på området. Lovændringerne medførte på flere områder bedre muligheder for erstatning for skader efter stormflod og oversvømmelse.

Årets økonomiske resultat

Årets resultat er et underskud på 6,0 mio. kr., hvilket skyldes ekstraordinære idømte sagsomkostninger, som varierer meget fra år til år. KFST havde i lyset af disse forventede omkostninger i efteråret 2018 fået godkendt et forventet underskud på 11,3 mio. kr., som navnlig vedrørte sagsomkostninger i forbindelse med Elsam III-sagen, der har verseret ved flere instanser. Når underskuddet er mindre end dette beløb, skyldes det bl.a. uventede merindtægter på 2,3 mio. kr., og et mindre underskud end forventet på øvrig drift på i alt 2,8 mio. kr., hvilket skyldes udsættelse af projekter, samt et mindreforbrug på Koncern HR og periodisering af omkostninger til Kammeradvokaten. Endeligt er der et begrænset mindreforbrug på løn grundet vakanser. Underskuddet dækkes af KFST's akkumulerede opsparing.

De ordinære indtægter er steget fra 206,5 mio. kr. i 2017 til 213,3 mio. kr. i 2018. Stigningen dækker over en stigning i bevillingerne i løbende priser på 2,5 mio. kr. og en stigning i indtægter til på 4,3 mio. kr. Merbevillingen på 2,5 mio. dækker over tilførsel af ekstra midler til Forbrugerombudsmanden. Stigningen i indtægter på de nævnte 4,3 mio. kr. dækker primært over en stigning i opkrævede indtægter vedrørende Lov om betalinger på 1,9 mio. kr. og stigning på 2 mio. kr. i indtægter fra Ankenævnet på Energiområdet (ANE), hvoraf 1,1 mio. kr. er en efterregulering. Begge områder er gebyrfinansierede. I faste priser (pl-reguleret) er bevillingen eksklusiv Forbrugerombudsmanden og midler til specifikke, øremærkede formål, samt de gebyrfinansierede områder faldet med 5 mio. kr. fra 2017 til 2018.

De ordinære driftsomkostninger er steget fra 206,3 mio. kr. i 2017 til 219,1 mio. kr. i 2018, hvilket er en stigning på 12,8 mio. kr. Stigningen skyldes ekstraordinære store udgifter i form af tabte retssager på 12,8 mio. kr.

Tabel 1: KFST's hoved- og nøgletal for hovedkonto § 08.21.01

Hovedtal			
Beløb i mio. kr.	2017	2018	B-2019
Resultatopgørelse			
Ordinære driftsindtægter	-206,5	-213,3	-216,1
-Heraf indtægtsført bevilling	-165,1	-167,6	-165,8
-Heraf eksterne indtægter	-41,4	-45,7	-50,3
Ordinære driftsomkostninger	206,3	219,1	216,4
-Heraf løn	143,6	145,1	155,6
-Heraf afskrivninger	3,1	2,8	2,5
-Heraf øvrige omkostninger	59,6	71,2	58,3
Resultat af ordinære drift	-0,2	5,7	0,3
- Andre driftsindtægter	-0,2	-0,1	0,0
- Andre driftsomkostninger	0,0	0,0	0,0
Resultat før finansielle poster	-0,4	5,6	0,3
- Finansielle indtægter	0,0	0,0	0,0
- Finansielle omkostninger	0,4	0,4	0,4
Årets resultat	0,0	6,0	0,7
Balance			
Anlægsaktiver	10,9	9,3	12,0
Omsætningsaktiver	95,3	87,3	87,5
Egenkapital	46,8	40,9	41,6
Langfristet gæld	7,7	6,4	7,8
Kortfristet gæld	40,1	36,6	36,6
Finansielle nøgletal			
Lånerammen	23,4	23,4	23,4
Træk på lånerammen	7,7	6,1	6,9
Personaleoplysninger			
Antal årsværk	245,3	248,1	256,0
Årsværkspris	0,6	0,6	0,6
Lønomsætningsandel	0,8	0,7	0,7
Lønsumsloft	121,2	123,5	119,2
Lønforbrug Inden for lønsumsloft	125,6	128,0	135,3
Lønforbrug udenfor lønsumsloft	18,0	17,0	20,3

KFST har en driftsbevilling på hovedkonto 08.21.01 Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen (tabel 1) og administrerer ligeledes hovedkonto 08.21.02 Forskellige indtægter under Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Hovedkonto 08.21.03 Tilskud til Dansk Varefaktanævn ophørte med udgangen af 2016.

Tabel 2: Hovedkonti virksomhedens udgifter og indtægter.

Hovedkonto	Navn	Mio. kr.	Finansårets bevilling i alt	Regnskab	Overført overskud ultimo	
8.21.01	Drift	Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen	Udgifter	212,6	219,4	37,6
			Indtægter	-45,0	-45,9	
8.21.02	Administrerede ordninger	Forskellige indtægter under Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen	Udgifter	0,0	0,0	
			Indtægter	-15,8	-15,6	

2.3 Kerneopgaver og ressourcer

Størstedelen af KFST's midler bruges på kerneopgaven Konkurrence- og forbrugerforhold herunder konkurrenceudsættelse af offentlige opgaver, som indeholder aktiviteterne inden for konkurrenceområdet, forbrugerområdet og offentlig konkurrence. Som følge af ekstraordinære omkostninger i forbindelse med sager på konkurrenceområdet er der tale om et samlet merforbrug på kerneområdet. De ekstraordinære sagsomkostninger vedrører især en enkelt sag, som har verseret i en længere årrække ved flere retsinstanser.

Tabel 3: Sammenfatning af økonomi for virksomhedens opgaver

Opgave (beløb i mio. kr.)	Bevilling (FL + TB)	Øvrige Indtægter	Omkostninger	Andel af årets overskud
0. Generelle fællesomkostninger	42,0	5,7	47,7	0,0
1. Konkurrence- og forbrugerforhold herunder konkurrenceudsættelse af offentlige opgaver	106,2	4,5	119,9	9,2
2. Forsyningssekretariatet	0	8,1	8,1	-0,1
3. Administration for eksterne	19,4	27,4	43,7	-3,2
I alt	167,6	45,7	219,4	6,0

2.4 Målrapportering

KFST har i 2018 en målopfyldelse på 91,5 pct. Ti mål er fuldt opfyldt, og to mål er delvist opfyldt, jf. tabel 4 nedenfor.

2.4.1. Oversigt over årets resultatopfyldelse

Tabel 4: Årets resultatopfyldelse		
Resultatmål	Målopfyldelse	Score
Resultatmål 1. Styrkelse af konkurrencen	Målet er fuldt opfyldt	12
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen udarbejder analyser af konkurrenceforholdene i Danmark, herunder bl.a. et overblik over regler, der væsentligt begrænser konkurrencen, og hvor der er mulighed for mindre konkurrencebegrænsende regulering. Der vil være særlig fokus på de hjemmemarkedsorienterede serviceerhverv.:	KFST har udarbejdet en artikel med overblik over konkurrencebegrænsende regulering. KFST har under titlen "Velfungerende markeder" offentliggjort 13 artikler om konkurrence- og forbrugerforhold i Danmark. KFST har endvidere offentliggjort to analyser, som vedrører hhv. virksomhedernes kendskab til konkurrencereglerne og prismatching. Et enigt Konkurrenceråd har udtrykt tilfredshed med samarbejdet med styrelsen og styrelsens arbejde med analyser på konkurrenceområdet. KFST har også udarbejdet to analyser igangsat af erhvervsministeren om hhv. bookingplatforme og realkreditmarkedet. KFST har til begge analyser bidraget med anbefalinger til politisk opfølgning. Endelig, har KFST indgået på tilfredsstillende vis i tværministerielle analyser og styregrupper.	
Resultatmål 2. Lancering af det forbrugerpolitiske udspil	Målet er fuldt opfyldt	12
I forlængelse af det lancerede udspil gennemfører Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen minimum to adfærdsprojekter på udvalgte markeder og bistår andre myndigheder med at efterleve regeringens nye principper for forbrugerrettet regulering. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen undersøger ligeledes om bevidste og gentagne overtrædelser af markedsføringsloven straffes med bøder af en størrelse, der har tilstrækkelig præventiv effekt.	KFST har bidraget til implementeringen af initiativerne i regeringens forbrugerpolitiske strategi. KFST har gennemført fire adfærdsforsøg og sendt afrapportering til departementet inden for tidsfristen ultimo december 2018. KFST har endvidere lanceret hjemmesiden https://www.adfaerdsprincipper.dk/ om regeringens nye principper for forbrugerrettet regulering. Endelig har KFST foretaget et nabotjek af bødeniveaet for overtrædelser af markedsføringsloven i sammenlignelige EU-lande. Rapporten er sendt til departementet ultimo december ledsaget af indstilling til ministeren.	
Resultatmål 3. Etablering af klagemyndighed for offentlig erhvervsaktivitet	Målet er fuldt opfyldt	12
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen bistår Erhvervsministeriet i regeringens udspil om fair og lige konkurrence ved udarbejdelse af et lovforslag om etablering af en klagemyndighed for offentlig erhvervsaktivitet, hvor virksomheder kan henvende sig, hvis de oplever urimelig konkurrence fra det offentlige.	KFST har, som opfølgning på regeringens udspil 'Fair og lige konkurrence', udarbejdet udkast til lovforslag med bemærkninger om etablering af en klagemyndighed. Endvidere har styrelsen bistået departementet med ministerbetjening i overensstemmelse med tidsplanen.	
Resultatmål 4. Konkurrenceudsættelse af offentlige opgaver	Målet er delvist opfyldt	12
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen implementerer relevante dele af regeringens plan for øget brug af konkurrenceudsættelse af offentlige opgaver i	KFST har i 2018 bidraget med initiativer til regeringsudspillet 'Øget konkurrence om opgaverne skal give den bedst mulige service for pengene', herunder etableringen af et nyt Forum for Udbud og gennemførelse af en bred partner-	

henhold til aftaler om indhold, tidsplaner mv. Endvidere vil Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen have et særligt fokus i vejledninger og analyser på at medvirke til at nedbringe transaktionsomkostninger ved udbud.

skabsbaseret informationsindsats mhp. at nedbringe transaktionsomkostningerne ved offentlige udbud.

Styrelsen har derudover udarbejdet en række analyser, som bidrager til at skabe et bedre grundlag for kommende vejlednings- og policyinitiativer ved at identificere aktuelle udfordringer på udbudsområdet. Endvidere har styrelsen gennemført en række vejledningsinitiativer med særlig fokus på at nedbringe transaktionsomkostninger ved udbud, ligesom styrelsen har udarbejdet lovforslag mv.

Resultaterne af de to undersøgelser af hhv. konkurrenceudsættelsen hos statslige myndigheder og kortlægning af transaktionsomkostninger hos ordregivere og tilbudsgivere var det meste af året planlagt til at skulle være færdiggjort inden udgangen af 2018, men færdiggørelse og offentliggørelse blev udskudt til primo 2019. Det afspejler blandt andet et behov for kvalitetssikring af besvarelsenerne. Målet er pga. af forsinkelsen vurderet til at være delvist opfyldt.

Resultatmål 5. Eksekvering på udflytning af arbejdspladser

Målet er fuldt opfyldt

5

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen skal opnå en hensigtsmæssig løsning i forbindelse med Energitilsynets udflytning fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens lokaler i Valby.

Der er opnået en hensigtsmæssig løsning i forbindelse med Energitilsynets udflytning fra KFST's lokaler i Valby. Det blev som del af Københavnerplanen i juni 2018 meldt ud, at Datatilsynet flytter ind på Carl Jacobsens Vej 35 sammen med KFST, når Energitilsynet (Forsyningstilsynet) fraflytter (Bedre Balance II).

Resultatmål 6. Danmarks placering i EU

Målet er fuldt opfyldt

12

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen arbejder proaktivt for at sætte danske aftryk på aktuelle EU-forslag, herunder ECN+-direktivet, og sikrer tidlig interessevaretagelse ift. den kommende revision af forbrugerreglerne og revision af EU's forbrugerlovgivning (New Deal for Consumers) mhp. at EU-reguleringen bidrager til åbne, velfungerende markeder. Endvidere skal der arbejdes for at styrke Danmarks strategiske placering i EU særligt i lyset af Brexit.

KFST har fuldt opfyldt målsætningen ved at bidrage til forhandlingerne fsva. konkurrence-, forbruger- og udbudsområdet, herunder bidraget med uddybende analyse af danske interesser på udbudsområdet igennem møder med en række interessenter.

New Deal for Consumers (NDfC):

KFST har forud for fremsættelsen af NDfC holdt oplæg for Kommissionen og andre medlemslande vedr. danske prioriteter for forbrugerpolitikken. Styrelsen har udfærdiget et udkast til ministerbrev vedr. danske prioriteter i NDfC forud for fremsættelsen af forslagene, der blev fremsendt til EM-DEP og JM. KFST deltager aktivt i forhandlingerne om revision af forbrugerrettede direktiver. KFST har et tæt samarbejde med JM for at fremme regeringens holdning, herunder at ændringerne af den forbrugerrettede lovgivning på både KFST's og JM's område fremmer lige konkurrence og aktive forbrugere. KFST er ved at identificere like-mindede lande på centrale områder.

Brexit:

KFST har bidraget med input til den danske forhandlingsposition fsva. konkurrence-, forbruger- og udbudsområdet. Styrelsen har derudover holdt møder med en række interessenter på udbudsområdet.

ECN+:

KFST har bidraget til forhandlingerne af ECN+ direktivet i 1. halvår 2018, der er afsluttet med en politisk aftale, som så vidt mulig afspejler danske interesser.

Resultatmål 7. Benchmarking i forhold til sammenlignelige lande

Målet er fuldt opfyldt

10

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen gennemfører en analyse af benchmark af udvalgte kerneopgaver, som de fremgår af handleplanen fra 2017 om benchmarking.

KFST har pr. 30. oktober 2018 gennemført en af analyse af de fem udvalgte kerneopgaver, som fremgår af handleplanen fra 2017 om benchmarking. Der er sat mål for hvert parameter, og alle mål er nået.

Resultatmål 8. Implementering af databeskyttelsesforordningen

Målet er fuldt opfyldt

5

Der skal gennemføres et projekt i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, som har til formål at sikre, at styrelsen lever op til kravene i databeskyttelsesforordningen, herunder bl.a. følgende:

- Kortlægning af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens persondatabehandlinger.
- Fokus på behandlingssikkerhed - teknisk og organisatorisk, herunder stillingtagen til trusler, både interne og eksterne faktorer, der kan medføre konsekvenser for den registrerede.
- Uddannelse og opkvalificering af medarbejdernes kompetence inden for digital behandling af personoplysninger.
- Fastlægge ansvar og pligter, der sikrer effektiv og korrekt behandling af personoplysninger i organisationen.

KFST har i 2018:

- Udarbejdet procedurer, der sikrer de registreredes rettigheder.
- Opdateret og etableret alle nødvendige databehandlertaler, som styrelsen er ansvarlig for at forhandle, samt udarbejdet plan for den nødvendige opfølgning af aftalerne.
- Udarbejdet fortegnelse over alle behandlingsaktiviteter, samt en grundlæggende plan for implementeringen af databeskyttelsesforordningen.
- KFST har endvidere fastlagt ansvar og roller internt for behandling af personoplysninger.

Resultatmål 9. Cyber- og informations-sikkerhed

Målet er fuldt opfyldt

5

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen udarbejder planer for sikkerhedsaktiviteter, afholder beredskabsøvelse og implementerer Finansministeriets nye tilsynskoncept.

KFST har i første kvartal 2018 udarbejdet planer for sikkerhedsaktiviteter, herunder fastsættelse af mål for disse, som blev godkendt af vicedirektør og formand for It-sikkerhedsudvalget. Der er afrapporteret på aktiviteterne på møde i It-sikkerhedsudvalget og på direktionmøde i august og december 2018.

Styrelsen har gennemført en it-beredskabstest i samarbejde med konsulentfirma. It-beredskabstesten blev gennemført som en scenariebaseret test og havde til formål at vurdere styrelsens parathed til at håndtere større it-kriser samt brud på persondatasikkerheden. Ved beredskabsøvelsen blev styrelsens krisestab aktiveret.

Styrelsen har endvidere gennemført en risikovurdering i 2018, som er tilpasset i overensstemmelse med Finansministeriets nye tilsynskoncept.

Resultatmål 10. Agil digitalisering

Målet er delvist opfyldt

5

Med henblik på at understøtte digitaliserede arbejdsgange implementerer Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen to digitale løsninger til understøttelse af prioriterede møder og agil styring af milepæle i større projekter, som fx rådssager og fusionssager.

KFST har taget styrelsens milepælsværktøj i brug. Der er afholdt introduktionskurser til brugerne i milepælsværktøjet, og der er oprettet fire skabeloner målrettet de vigtigste projekter og sagstyper, herunder fusionssager. Styrelsen har endvidere taget modulet i ESDH-systemet til understøttelse af digitalt mødemateriale i brug ved direktionmøde. Relevante medarbejdere var forinden uddannet i brugen. Kriterierne i målet er

for hovedparten fuldt opfyldt, men da elektronisk mødeunderstøttelse ved udgangen af 2018 alene blev anvendt til ét ugentligt møde og ikke flere forskellige møderækker, er målet kun delvist opfyldt.

Resultatmål 11. Efterlevelse af mål for sagsbehandling	Målet er fuldt opfyldt	5
<p>Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen skal vedblive med at yde en effektiv service med fokus på bl.a. sagsbehandlingstider.</p>	<p>Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for forbrugersager i 2018 i Forbruger Europa udgjorde 35,9 kalenderdage fra sagen blev modtaget af Forbruger Europa i Danmark til en løsning er foreslået til det europæiske søsterkontor, der repræsenterer forbrugeren.</p> <p>92,5 pct. af klagesagerne på konkurrenceområdet, hvor det er oplagt, at der ikke er grundlag for nærmere undersøgelser, blev i 2018 afsluttet senest 10 hverdage efter klagen/henvendelsen var modtaget.</p>	
Resultatmål 12. Eksekvering på kompetencestrategier	Målet er fuldt opfyldt	5
<p>Styrelsens opdaterede kompetencestrategi inkluderer en række initiativer, der skal implementeres i perioden 2018-2020. Eksempler herpå er kompetence- og metodeudvikling og vidensopbygning på strategisk vigtige områder fx indenfor digitalisering og politikudvikling, fortsat talentudvikling og videreudvikling af styrelsens specialist- og ekspertspor.</p>	<p>Styrelsens arbejdsplan for kompetenceudvikling indeholdt i 2018 i alt 27 initiativer, som alle blev gennemført eller eksekveret på anden måde. Et af de større initiativer var at styrke styrelsens viden på det digitale område. Dette blev bl.a. realiseret ved udarbejdelse af vidensnotater, deltagelse i forskellige udvalg og komiteer, gennemførelse af undersøgelser og afvikling af konferencer mm. Styrelsens talentudviklingsforløb for fuldmægtige blev afviklet i perioden 2017-2018 og er af deltagerne og deres chefer blevet evalueret med et tilfredsstillende resultat. På denne baggrund har styrelsen med afsæt i et oplæg til fremtidig talentudvikling i slutningen af 2018 igangsat et projekt med det formål at videreudvikle styrelsens arbejde med talentudvikling. Styrelsens karrierevej for specialister og eksperter er evalueret, og der er besluttet enkelte justeringer i ordningen, der i øvrigt blev vurderet at fungere tilfredsstillende - fx er der nu skabt klarhed over, hvordan lønforbedringer hænger sammen med karrieresporet og fremover skal specialister/eksperter og deres kontorchef arbejde med videreudvikling af rollen ved hjælp af en obligatorisk handlingsplan.</p>	
Samlet målopfyldelse	10 mål er fuldt opfyldt	83,0
	2 mål er delvist opfyldt (halv vægt)	17,0
	Samlet målopfyldelse	91,5

2.4.2. Uddybende analyser og vurderinger

Uddybende analyse af mål 2 om lancering af det forbrugerpolitiske udspil

Det fremgår af mål 2 om lancering af det forbrugerpolitiske udspil, at styrelsen i 2018 i forlængelse af det pågældende udspil skulle gennemføre minimum to adfærdsprojekter på udvalgte markeder og bistå andre myndigheder med at efterleve regeringens nye principper for forbrugerrettet regulering. KFST skulle endvidere i 2018 undersøge om bevidste og gentagne overtrædelser af markedsføringsloven straffes med bøder af en størrelse, der har tilstrækkelig præventiv effekt.

Regeringen lancerede den 25. maj 2018 det forbrugerpolitiske udspil – *Forbruger i en digital verden*. Med den forbrugerpolitiske strategi lanceredes en ny tilgang til forbrugerpolitik med afsæt i indsigter i forbrugernes faktiske adfærd. Målet er at skabe en effektiv og velfungerende forbrugerbeskyttelse, der gør det nemmere at være forbruger særligt på digitale markeder, og som styrker vækst og innovation i Danmark.

Til brug for strategien har KFST i 2018 gennemgået al forbrugerrettet regulering i Danmark. Gennemgangen blev foretaget med brug af indsigter fra adfærdsvidenskaben. Arbejdet resulterede i foreløbig 12 konkrete initiativer, som indgår i den forbrugerpolitiske strategi. KFST bidrog derudover til udarbejdelse af den samlede strategi, onepagers mm. til brug for ØU-sagen, samt ministerbetjening i relation til lancering af strategien.

Som led i implementering af regeringens forbrugerpolitiske strategi har styrelsen gennemført en række adfærdsprojekter inden for abonnementsordninger, udfordringer ved afgivelse af samtykke på nettet, markedsføring af lån af kreditter samt målrettet markedsføring ifm. livsfaseskift som fx flytning, med henblik på at afdække, hvordan man kan styrke en aktiv forbrugeradfærd til gavn for vækst og innovation i Danmark. Resultaterne heraf vil bl.a. indgå i arbejdet med tidlig interessevaretagelse i EU-regi og udvikling af politikinitiativer i øvrigt.

KFST har udarbejdet hjemmesiden <https://www.adfaerdsprincipper.dk/>, som blev lanceret oktober 2018. Hjemmesiden er tænkt som en hjælp til embedsmænd, der arbejder med forbrugerrettet regulering. Ud over en række små film om adfærdsprincipperne indeholder hjemmesiden en procesguide. Hjemmesidens formål er at gøre det nemt og tilgængeligt at bruge principperne for adfærdsbaseret forbrugerregulering, bl.a. ved at give adgang til enkle værktøjer, som kan bruges til at implementere principperne og rykke adfærdsvidenskab fra abstrakt til håndgribeligt. KFST har også holdt oplæg for relevante myndigheder om arbejdet med adfærdsbaseret forbrugerregulering. KFST's bistand blev gennemført i henhold til aftaler om indhold, tidsplaner mv.

KFST har udarbejdet et nabotjek af bødeniveauet i fem lande. Nabotjekket omfatter bødeniveauet for overtrædelser af visse bestemmelser i hhv. direktivet om urimelig handelspraksis, e-databeskyttelsesdirektivet, forbrugerkreditdirektivet og boligkreditdirektivet, som er implementeret i markedsføringsloven. Nabotjekket viser for så vidt angår overtrædelse af forbuddet mod vildledende markedsføring og spambestemmelsen, at det danske bødeniveau fremstår lavere end i de adspurgte lande. Det er ikke muligt at drage nærmere konklusioner fsva. bødeniveauet for overtrædelse af forbrugerkreditdirektivet og boligkreditdirektivet.

Uddybende analyse af mål 4 om konkurrenceudsættelse af offentlige opgaver

Det fremgår af mål 4 om konkurrenceudsættelse af offentlige opgaver, at KFST i 2018 skulle implementere relevante dele af regeringens plan for øget brug af konkurrenceudsættelse af offentlige opgaver i henhold til aftaler om indhold, tidsplaner mv. Endvidere skulle KFST have et særligt fokus i vejledninger og analyser på at medvirke til at nedbringe transaktionsomkostninger ved udbud.

KFST har i 2018 bidraget med tekst og initiativer til regeringsudspillet "Konkurrenceudsættelse – den bedst mulige service for pengene", som blev offentliggjort i maj 2018.

Der er i 2018 skabt rammer for etableringen af et nyt Forum for Udbud, som tillige var samlet første gang i december 2018. Der er ligeledes gennemført en bred partnerskabsbaseret informationsindsats med det formål at nedbringe transaktionsomkostningerne ved offentlige udbud.

KFST har endvidere udarbejdet følgende analyser i 2018:

- Danske klagesager om udbud
- Konkurrencen om EU-udbud
- Status for offentlig konkurrence 2018
- Annullationer af danske EU-udbud (offentliggjort januar 2019)

Analyserne bidrager til at skabe et bedre grundlag for kommende vejlednings- og policyinitiativer ved at identificere aktuelle udfordringer på udbudsområdet. Fx har analyser af transaktionsomkostninger bidraget til, at der i udbudsvejledning om fx køb af videnrådgivning mere præcist kan vejledes om, hvordan afholdelse af disse omkostninger prioriteres til fordel for konkurrencen.

KFST har også gennemført en række vejledningsinitiativer med særlig fokus på at medvirke til at nedbringe transaktionsomkostninger ved udbud:

- Dialogmøde om bedre udbud med færre omkostninger
- Dialog før og under udbudsprocessen
- Guide: Opdel eller forklar
- Guide: Sådan vurderer du "klar grænseoverskridende interesse"
- Videovejledning: Sådan bruger du METODEBEREGNEREN

Ud over vejledningsinitiativerne har styrelsen fra efteråret 2017 til foråret 2018 varetaget "Arbejdsgruppen for hensigtsmæssig indretning af udbudsmateriale og dokumentationskrav", der havde til hensigt at se på transaktionsomkostningerne ved offentlige udbud. En direkte følge af arbejdsgruppens arbejde er, at såvel myndigheder som organisationer gik sammen om en fælles informationsindsats: "Bedre udbud med færre omkostninger", hvor hjemmesiden <https://bedreudbud.dk/> blev omdrejningspunkt for udbredelsen af arbejdsgruppens anbefalinger til en god udbudsadfærd. Informationsindsatsen fortsætter indtil og med marts 2019.

KFST har i 2018 derudover bidraget til håndtering af en række aktuelle, nye problemstillinger og opgaver:

Beslutning og etablering af det nye samarbejde med Moderniseringsstyrelsen om statslige udbud og kontrakter i "Statens Indkøb – Rådgivningsenheden" har medført et betydeligt ressourcetræk. Der er også som nævnt udarbejdet et forslag til ændring af udbudsloven uden for det planlagte lovprogram.

Endvidere har særligt 2. halvår 2018 været præget af en del aktuelle spørgsmål om udbudsreglerne, herunder om self-cleaning, udelukkelsesmuligheder ifm. hvidvask og skattespekulation.

Resultaterne af de to undersøgelser af hhv. konkurrenceudsættelsen hos statslige myndigheder og kortlægning af transaktionsomkostninger hos ordregivere og tilbudsgivere var det meste af året planlagt til at skulle være færdiggjort inden udgangen af 2018, men færdiggørelse og offentliggørelse blev udskudt til primo 2019. Det afspejler blandt andet et behov for kvalitetssikring af besvarelserne, herunder indhentning af yderligere information. Målet er pga. forsinkelsen vurderet til at være delvist opfyldt.

Uddybende analyse af mål 8 om implementering af databeskyttelsesforordningen

Det fremgår af mål 8, at styrelsen i 2018 skulle gennemføre et projekt, som havde til formål at sikre, at styrelsen lever op til kravene i databeskyttelsesforordningen.

Implementering af databeskyttelsesforordningen har været et højt prioriteret og ressourcekrævende projekt, som har involveret alle centre i styrelsen. Projektet har sikret, at styrelsen overholder kravene i databeskyttelsesforordningen, og at der er fastlagt en governancestruktur, som sikrer fortsat overholdelse af forordningens krav.

Arbejdet med projektet blev delt op i flere faser med bl.a. kortlægning og analyse af styrelsens processer med behandling af persondata med input fra alle centre, udarbejdelse og implementering af nye og/eller opdaterede retningslinjer og afsluttende en fase med etablering af en governancemodel, som sikrer fortsat overholdelse af forordningen.

Kortlægningen af styrelsens behandling af persondata er foretaget med involvering af alle centre i styrelsen, og herved er der dannet et overblik over alle processer med behandling af persondata. Arbejdet er dokumenteret i fortegnelser over behandlingsaktiviteter, som er et krav efter forordningen, og som sikrer, at styrelsen kan dokumentere overholdelse af forordningen.

Sammen med de systemansvarlige for styrelsens it-systemer er der foretaget en gennemgang af alle de systemer, hvori der bliver behandlet personoplysninger. Her er der foretaget opdatering af risikovurderinger, beskrivelse af tekniske og/eller organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger, håndtering af administrationsrettigheder, beskrivelse af manuelle og/eller automatiske sletterutiner osv.

Der er opdateret og etableret alle de nødvendige databehandlaftaler, hvor KFST er dataansvarlig. I alt er der indgået eller opdateret 107 databehandlaftaler i relation til styrelsens mere end 50 it-systemer. Ved indgåelsen af aftalerne er der stillet sikkerhedsmæssige krav ud fra typen af behandling af personoplysninger og de forbundne risici herved.

Der udestår indgåelse af eventuel databehandlaftaler med e-Boks. Styrelsen har i lighed med en række andre styrelser og departementer i staten udsat indgåelse af databehandlaftalen, mens der er en dialog med DIGST herom.

Der er også flere systemer, hvor KFST er databehandler. Her er der opdateret og indgået databehandlaftaler med de dataansvarlige. Det er fx tilfældet ved alle forsikringsselskabernes lovpligtige anvendelse af en online it-løsning til behandling af erstatningssager om stormflod og stormfald (Stormbasen). Det er også tilfældet ved Nævnenes Hus' behandling af forbrugerklager ved Center for Klagerløsning og Forbrugerklagenævnet. Disse forbrugerklager er tidligere blevet behandlet ved KFST, og Nævnenes Hus anvender styrelsens it-løsninger, indtil Nævnenes Hus har egne it-løsninger.

I fasen med implementering af nye/opdaterede arbejdsgange om håndtering af persondata har KFST bl.a.:

- Opdateret vejledninger om håndtering af oplysningspligten over for de registrerede
  - Udarbejdet vejledninger om håndtering af de registreredes øvrige rettigheder (indsigt osv.)
  - Opdateret tekst på hjemmesider, hvor der bliver foretaget indberetning
  - Oprettet autosvar på hovedpostkasser om anvendelse af persondata
  - Opdateret autosignaturen i mail med en henvisning til privatlivspolitikken
  - Opdateret privatlivspolitikken på hjemmesiden og offentliggjort en engelsk version
  - Udarbejdet retningslinjer for anvendelse af Outlook og fællesdrev
  - Udarbejdet retningslinjer for anvendelse af persondata til statistiske formål
  - Udarbejdet retningslinjer for håndtering af brud på persondatasikkerheden
  - Lavet en plan for opfølgning på databehandlaftalerne
  - Foretaget fordeling af ansvar og roller for sikker behandling af personoplysninger
  - Orienteret medarbejderne om styrelsens behandling af persondata om dem
  - Orienteret medarbejderne om videoovervågning
  - Oprettet et underområde på intranet om persondata, hvor vejledningerne er samlet
-

Der er foretaget uddannelse og opkvalificering af styrelsens medarbejderes kompetencer inden for behandling af personoplysninger. Det er sket via centermøder, oplæg på fællesmøder og kurser. Kammeradvokaten har afholdt tre kurser for styrelsens medarbejdere. Der er også flere medarbejdere, som har været på eksterne kurser. Erhvervsministeriets databeskyttelsesrådgiver og departementet har også afviklet kursus i styrelsen. Endelig har styrelsen også afviklet interne kurser, hvor alle medarbejdere er blevet undervist i de interne vejledninger og retningslinjer. Fælles for kurserne er bl.a., at de har sat fokus på, hvad begrebet personoplysninger dækker over og forordningens grundprincipper. Alle nyansatte medarbejdere bliver indkaldt til et kursus om it-sikkerhed, herunder håndtering af personoplysninger.

Projektet er gennemført i nær sammenhæng med det allerede eksisterende arbejde omkring it-sikkerhed med overholdelse af ISO27001 standarden. Det har dels sikret sammenhæng mellem ISO krav til it-systemer og krav efter databeskyttelsesforordningen om behandlingssikkerhed og databeskyttelse gennem design og standardindstillinger. Det har også sikret sammenhæng ved fx awareness og kontrol. Styrelsen har i efteråret haft en awareness-kampagne, hvor der er tilføjet punkter om behandling af persondata, og der har været opsat plakater om beskyttelse af personoplysninger. Der er kontroller med efterlevelse af ISO-krav, og nogle af disse kontroller er udvidet til at omfatte kontroller om korrekt behandling af personoplysninger.

2.5 Forventninger til det kommende år

KFST's strategi "Stærk faglighed – tydelig effekt" sætter rammerne for det strategiske arbejde for perioden 2017-2020. Det er styrelsens mission at skabe mere velfungerende markeder til gavn for forbrugerne samt produktivitet og velstand i Danmark.

Styrelsen skal i 2019 træffe afgørelse i konkurrencesager og forelægge en række principielle sager for Konkurrencerådet.

KFST vil som sekretariat for Konkurrencerådet offentliggøre en omfattende analyse af pensionsmarkedet samt en til to andre analyser, herunder om konkurrencen i advokatbranchen. Endelig vil KFST offentliggøre en række artikler i publikationsserien velfungerende markeder.

Derudover vil KFST bistå Erhvervsministeriet i at følge op på en række analyser. Herunder analysen af pensionsmarkedet, analysen af markedet for kviklån, analysen af offentlige aktiviteter på kommercielle markeder, analysen af medicingrossistmarkedet, analysen af prisudviklingen på realkredit- og prioritetslån samt analysen af bookingplatforme.

KFST vil i 2019 på betalingsområdet bistå Erhvervsministeren med at udarbejde Betalingskortrapport 2020. Rapporten udarbejdes af styrelsen i medfør af betalingsloven, hvoraf det følger, at Erhvervsministeren hvert andet år afgiver en rapport om forholdene på betalingskortmarkedet til Folketinget. Styrelsen vil endvidere aktivt håndhæve og vejlede om reglerne på betalingsområdet, herunder reglerne for kortgebyrer, urimeligt høje priser, afslag på adgang til betalingstjenester, frit valg af betalingsvaremærker og reglerne om interbankgebyrer.

Tilsyn med digitale platforme styrkes markant i 2019 med tilførelse af 10 mio. kr. årligt til at sikre kompetence og ressourcer hos KFST til at sikre effektiv konkurrence og gode forbrugerforhold. KFST vil i 2019 eksekvere på regeringens strategi for Danmarks digitale vækst og bl.a. sikre øgede digitale kompetencer og foretage indkøb af digitale værktøjer til analyse af big data og screening for mulige karteller.

Direktivet om styrkelse af de nationale konkurrencemyndigheders håndhævelse af konkurrencereglerne (ECN+) blev endeligt vedtaget den 3. december 2018 med frist for implementering den 4. februar 2021. Direktivet forpligter bl.a. medlemsstaterne til at sikre, at de nationale konkurrencemyndigheder enten kan pålægge bøder til virksomhederne direkte (administrative bøder) eller kan anmode domstolene om i en civil sag at pålægge bøder (civile bøder).

Direktivet kræver omfattende ændringer af det nuværende system for bøder i konkurrencesager i Danmark, hvor bøder alene kan pålægges i et strafferetligt system. KFST deltager i arbejdet med at forberede implementeringen.

KFST vil i 2019 bl.a. bidrage til implementering af regeringens forbrugerpolitiske udspil og igangsætte adfærdsanalyser, herunder et adfærdsforsøg, der skal afdække, hvordan man kan understøtte aktive forbrugere på elmarkedet. Styrelsen vil derudover gennemføre en række forbrugerjuridiske projekter, herunder en kortlægning af forbrugerbegrebet og tilpasninger af det danske bødeniveau i markedsføringsloven.

Udbudsloven skal evalueres frem mod 2020, og en stor del af arbejdet vil foregå i 2019. Erhvervsministeren har taget initiativ til, at KFST gennemfører en bred høring i januar og februar. Høringssvarerne vil udgøre en del af grundlaget for evalueringen. Endvidere skal styrelsen fra 2019 rådgive statslige ordregivere om udbud og kontrakter i samarbejde med Moderniseringsstyrelsen. Styrelsen forventer også at videreføre vejledningen om reglerne i udbudsloven. Omdrejningspunktet er fortsat hjemmesiden <https://bedreudbud.dk/> samt en række formidlingsaktiviteter, herunder dialogmøder med interessenter på området. Forum for Udbud havde sit første møde i december 2018 og fortsætter arbejdet i 2019. KFST sekretariatsbetjener Forum for Udbud.

KFST vil arbejde aktivt for at påvirke den kommende EU-Kommission ved at varetage og fremme danske interesser på e-handelsområdet med særligt fokus på håndhævelse af de forbrugerbeskyttende regler og konkurrencereglerne. Derudover vil styrelsen arbejde konstruktivt for, at New Deal for Consumers vedtages. Styrelsen vil derudover bidrage til udarbejdelse af ny lovgivning, der skal sikre effektiv håndhævelse af P2B-forordningen. I forbindelse med Storbritanniens udtrædelse af EU den 29. marts, vil KFST iværksætte en vejledningsindsats over for forbrugere og virksomheder om gældende forbrugerrettigheder post-Brexit.

Forsyningssekretariatet fastsætter årligt effektiviseringskrav og økonomiske rammer for vand- og spildevandsselskaber i henhold til den økonomiske regulering af vandsektoren. Sekretariatet igangsætter i 2019 en række strategiske analyser om økonomisk regulering af vandsektoren med fokus på bl.a. benchmarkingmodellering, forrentning, inddragelse af forbrugere på et monopolmarked mv.

Table 5: Forventninger til det kommende år.

Beløb i mio. kr.	Regnskab 2018	Grundbudget 2019
Bevilling og øvrige indtægter	-213,5	-216,1
Udgifter	219,4	216,8
Resultat	6,0	0,7

Det forventes, at KFST's bevilling og øvrige indtægter øges fra 213,5 mio. kr. i 2018 til 216,1 mio. kr. i 2019, hvilket er en stigning på 2,6 mio. kr. Indtægterne er i grundbudget 2019 budgetteret til 50,3 mio. kr., hvilket er en stigning på 4,5 mio. kr. i forhold til de bogførte indtægter i regnskab 2018.

Bevillingen er i grundbudget 2019 budgetteret til 1,8 mio. kr. mindre end den i regnskab 2018 bogførte bevilling.

Faldet i bevilling til KFST i 2019 er modvirket af særbevillinger på 6,6 mio. kr. til bestemte formål, heraf merbevillinger til forbrugerpolitisk udspil (2 mio. kr.), DKs digital vækst (2,2 mio. kr.) og årlig bevilling til rådgivningsenhed for kontrakter og udbud (2,2 mio. kr.). Faldet i bevilling til de ordinære opgaver som følge af besparelser og omprioriteringer er ca. 7 mio. kr. Forbrugerombudsmanden har fået tillægsbevilling på 0,7 mio. kr. for at imødegå besparelse.

KFST forventer, at udgifter svarer til indtægter i 2019, da der ikke forventes ekstraordinære store omkostninger til retssager i 2019.

Kapitel 3

Regnskab

3.1 Anvendt regnskabspraksis

Den anvendte regnskabspraksis følger retningslinjerne fastsat for regnskabsafklæggelse i staten og er udarbejdet i henhold til Moderniseringsstyrelsens vejledning om udarbejdelse af årsrapport af december 2018. KFST har en driftsbevilling på finanslovens 08.21.01 Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Styrelsens indtægter og omkostninger afholdes inden for almindelig virksomhed (underkonto 10), Forsyningssekretariatet (underkonto 11), Forbrugerombudsmandens sekretariat (underkonto 12), Sekretariatsbetjening af Stormrådet (underkonto 13), Administration for Energitilsynet (underkonto 14), Koncern HR (underkonto 15) og indtægtsdækket virksomhed (underkonto 90). KFST administrerer ligeledes hovedkonto 08.21.02 Forskellige indtægter under Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, herunder indtægter fra fusionskontrol. Indtægter på hovedkonto 08.21.02 tilfalder statskassen.

3.2 Resultatopgørelse

Resultatopgørelsen for 2018 viser et underskud på 6 mio. kr., hvilket primært skyldes tabte retssager på 12,8 mio. kr.

Tabel 6: Resultatopgørelse

(mio. kr.)	2017	2018	B 2019
Ordinære driftsindtægter			
Bevilling	-165,1	-167,6	-165,8
Indtægtsført bevilling i alt	-165,1	-167,6	-165,8
Salg af varer og tjenesteydelser	-25,0	-27,9	-27,1
Tilskud til egen drift	-2,5	-2,6	-2,5
Gebyrer	-13,9	-15,3	-20,7
Ordinære driftsindtægter i alt	-206,5	-213,3	-216,1
Ordinære driftsomkostninger			
Forbrugsomkostninger			
Husleje	10,5	10,2	8,7
Forbrugsomkostninger i alt	10,5	10,2	8,7
Personaleomkostninger			
Lønninger	129,4	130,3	139,4
Pension	19,2	19,9	21,3
Lønrefusion	-6,0	-6,2	-6,2
Andre personaleomkostninger	1,0	1,0	1,1
Personaleomkostninger i alt	143,6	145,1	155,6
Andre ordinære driftsomkostninger	49,1	61,0	49,6
Af- og nedskrivninger	3,1	2,8	2,5
Ordinære driftsomkostninger i alt	206,3	219,1	216,4

Resultat af ordinær drift	-0,2	5,7	0,3
Andre driftsposter			
Andre driftsindtægter	-0,2	-0,1	0,0
Andre driftsomkostninger	0,0	0,0	0,0
Resultat før finansielle poster	-0,4	5,6	0,3
Finansielle poster			
Finansielle indtægter	0,0	0,0	0,0
Finansielle omkostninger	0,4	0,4	0,4
Årets resultat	0,0	6,0	0,7

Tabel 7: Resultatdisponering

Resultatdisponering	(mio. kr.)
Disponeret til overført overskud	-6,0

Lønomsomkostninger forventes at stige fra 145,1 mio. kr. i 2018 til 155,6 mio. kr. i 2019. Stigningen skyldes merbevillinger til Forsyningssekretariatet og etablering af rådgivningsenhed for udbud og kontrakter. Stigningen i lønomsomkostninger skyldes ikke udelukkende et øget aktivitetsniveau i 2019, men også forventede overenskomstmæssige lønstigninger. Desuden har lønomsomkostninger i 2018 været lavere end budgetteret grundet ubesatte stillinger. KFST forventer højere lønomsomkostninger i 2019, hvor ubesatte stillinger forventes besat.

3.3 Balancen

Balancen falder på passivside som følge af egenkapitalen mindskes med 6,0 mio. kr. Desuden mindskes den kortfristede gæld fra 40,1 mio. kr. i 2017 til 36,6 mio. kr. i 2018. Faldet i den kortfristede gæld er teknisk og skyldes, at KFST er blevet bedre til at sikre, at betaling til leverandører for varer og tjenesteydelser falder i samme regnskabsår, som de er leveret. Immaterielle anlægsaktiver afskrives med 1,5 mio. kr.

Tabel 8: Balance ultimo 2018 sammenholdt med ultimo 2019

Note	Aktiver (mio. kr.)	2017	2018	Note	Passiver (mio. kr.)	2017	2018
	Anlægsaktiver				Egenkapital		
1	Immaterielle anlægsaktiver				Startkapital	-3,2	-3,2
	Færdiggjorte udviklingsprojekter	6,6	5,1		Reserveret egenkapital		
	Erhvervede koncessioner, patenter m.v.	0,0	0,0		Bortfald af årets resultat		
	Udviklingsprojekter under opførelse	0,3	0,3	3	Overført overskud	-43,6	-37,7
	Immaterielle anlægsaktiver i alt	6,9	5,4		Egenkapital i alt	-46,8	-40,9
2	Materielle anlægsaktiver			4	Hensættelser	-11,5	-12,9
	Grunde, arealer og bygninger				Langfristede gældsposter		
	Infrastruktur				Prioritetsgæld		

	Produktionsanlæg og maskiner				FF4 langfristet gæld	-7,7	-6,4
	Transportmateriel				Statsgæld		
	Inventar og IT-udstyr	0,8	0,7		Langfristet gæld i alt	-7,7	-6,4
	Igangværende arbejder for egen regning				Kortfristede gældsposter		
	Materielle anlægsaktiver i alt	0,8	0,7		Leverandører af varer og tjenesteydelser	-16,8	-12,3
	Finansielle anlægsaktiver				Anden kortfristet gæld	-3,1	-2,6
	Statsforskrivning	3,2	3,2		Skyldige feriepenge	-19,7	-19,6
	Øvrige finansielle anlægsaktiver				Reserveret bevilling	0,0	0,0
	Finansielle anlægsaktiver i alt	3,2	3,2		Igangværende arbejder for fremmed regning	-0,1	0,0
	Anlægsaktiver i alt	10,9	9,3		Bortfald reserveret bevilling		
	Omsætningsaktiver				Periodeafgrænsningsposter	-0,3	-2,1
	Varebeholdninger				Kortfristet gæld i alt	-40,1	-36,6
	Tilgodehavender	12,5	15,5		Gæld i alt	-47,8	-42,9
	Periodeafgrænsningsposter	0,6	0,2				
	Værdipapirer						
	Likvide beholdninger						
	FF5 Uforrentet konto	56,9	51,0				
	FF7 Finansieringskonto	24,7	19,4				
	Andre likvider	0,6	1,2				
	Likvide beholdninger i alt	82,2	71,6				
	Omsætningsaktiver i alt	95,3	87,3				
	Aktiver i alt	106,2	96,6		Passiver i alt	-106,2	-96,6

Merforbruget i 2018 resulterer i et fald i overført overskud fra 2017 til 2018 på 6 mio. kr.

Der blev i KFST's årsrapport for 2017 oplyst eventualforpligtelser på 14,2 mio. kr. til retssager på konkurrenceområdet. Alle retssager har en procesrisiko, og KFST har oplyst procesrisikoen som eventualforpligtelser i regnskabet.

I 2018 viste det sig, at KFST tabte 3 retssager (Ørsted, Ernst & Young og Vejstribesagen), og i to af sagerne blev KFST idømt at betale sagsomkostninger på i alt 12,8 mio. kr.

Værdien af anlægsaktiver er reduceret fra 10,9 mio. kr. til 9,3 mio. kr., hvilket skyldes et lavere investeringsniveau. KFST forventer et stigende investeringsniveau i 2019, da flere store IT-systemer skal forbedres/genudbydes.

KFST har aktuelt 7 verserende retssager. Det vurderes ikke som sandsynligt, at styrelsen taber sagerne, men hvis alle sagerne tabes, vil det skønsmæssigt kunne føre til sagsomkostninger i størrelsesorden 6,3 mio. kr.

Tabel 9: Egenkapitalforklaring

Beløb i mio. kr.	2017	2018
Egenkapital primo året	51,0	46,8
Reguleret egenkapital ultimo	3,2	3,2
<hr/>		
Reserveret egenkapital ultimo året		
<hr/>		
Overført overskud primo	47,8	43,6
Primoregulering/flytning mellem bogføringskredse	-4,2	0,0
Overført fra årets resultat	0,0	-6,0
Overført overskud ultimo året	43,6	37,6
Egenkapital ultimo året	46,8	40,9

Af tabel 9 fremgår egenkapitalforklaringen, der viser ændringerne af egenkapitalens sammensætning i løbet af 2018. Egenkapitalen var primo 2018 på 46,8 mio. kr. og ultimo 2018 på 40,9 mio. kr. Forskellen skyldes et merforbrug på 6,0 mio. kr.

3.4 Likviditet og låneramme

Udnyttelsesgraden af lånerammen var ultimo 2018 på 25,9 %, hvilket er et fald på 6,9 procentpoint i forhold til ultimo 2017. Ændringen skyldes et fald i investeringsniveauet. KFST forventer at øge investeringsniveauet i 2019.

Tabel 10: Udnyttelsesgrad af låneramme

Beløb i mio. kr.	2018
Sum af Immaterielle og materielle anlægsaktiver pr. 31.12.2017	6,1
Låneramme	23,4
Udnyttelsesgrad i pct.	25,9 %

3.5 Opfølgning på lønsumsloft

Under lønsumsloft er Almindelig virksomhed, Forbrugerombudsmandens sekretariat og Koncern HR. KFST's lønsumsloft var i 2018 på 123,5 mio. kr. inkl. TB/aktstykker, mens lønsumsforbruget udgjorde 128,0 mio. kr., jf. tabel 1. Der har således været et merforbrug af lønsumsloftet i 2018 på 4,5 mio. kr. i forhold til årets lønsumsloft. Lønforbrug uden for lønsumsloft var 17 mio. kr. og vedrører lønninger ved Forsyningssekretariatet, Sekretariatsbetjening af Stormrådet, Administration for Energitilsynet og Indtægtsdækket virksomhed.

Tabel 11: Opfølgning på lønsumsloft

Hovedkonto § 8.21.01	Mio. kr.
Lønsumsloft FL	121,2
Lønsumsloft inkl. TB/aktstykker	123,5
Lønforbrug under lønsumsloft	128,0
Difference (merforbrug)	-4,5
Akk. Opsparing ult. 2017	33,9
Akk. Opsparing ult. 2018	29,3

3.6 Bevillingsregnskabet

Tabel 12: Bevillingsregnskab

Hovedkonto	Navn	Bevillingstype	Mio. kr.	Bevilling	Regnskab
08.21.01	Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen	Driftsbevilling	Udgifter	212,6	219,4
			Indtægter	-45,0	-45,9
08.21.02	Forskellige indtægter under Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen	Anden bevilling	Udgifter	0,0	0,0
			Indtægter	-15,8	-15,6

KFST har på Finansloven hovedkonto 08.21.01, 08.21.02 og 08.21.03.

KFST's ordinære omkostninger og indtægter afholdes på driftsbevillingen 08.21.01.

På hovedkonto 08.21.02 optages indtægter fra fusionskontrol, administrative bøder efter Konkurrenceloven, økonomiske sanktioner idømt af Klagenævnet for Udbud og gebyrer efter Lov om betalinger til dækning af Forbrugerombudsmandens administration af loven. Indtægterne tilfalder Statskassen.

Indtægterne på hovedkonto 08.21.02 endte på 15,6 mio. kr., som er 0,2 mio. kr. mindre end forventet. På Finansloven 2018 blev budgettet for indtægter vedrørende fusionskontrol opskrevet til 14,4 mio. kr. fra et normalt budgetteret niveau på 11,0 mio. kr. Regnskabet viser, at der blev indbetalt 14,2 mio. kr. Pengene tilfalder statskassen, og KFST's fusionskontrol finansieres af bevillingen på hovedkonto 08.21.01.

Derved sikres, at KFST ikke har en finansiel interesse i at øge kontrollen.

Kapitel 4

Bilag

4.1 Noter til resultatopgørelsen

Tabel 13: Note 1 til balancen- Immaterielle anlægsaktiver

Mio. kr.	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede koncessioner, patenter, licenser m.v.	I alt
Kostpris	18,8	0,6	19,5
Primo korrektioner og flytning ml. bogføringskredse	0,0	0,0	0,0
Tilgang	1,0	0,0	0,9
Afgang	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr 31.12.2018	19,8	0,6	20,5
Akkumulerede afskrivninger	14,7	0,6	15,4
Akkumulerede nedskrivninger	0,0	0,0	0,0
Akkumulerede af- og nedskrivninger 31.12.2018	14,7	0,6	15,4
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2018	5,1	0,0	5,1
Årets afskrivninger	2,4	0,0	2,4
Årets nedskrivninger	0,0	0,0	0,0
Årets af- og nedskrivninger	2,4	0,0	2,4

	Udviklingsprojekter under udførelse
Primo saldo pr. 1. januar 2018	0,3
Tilgang	0,3
Nedskrivninger	0
Overført til færdiggjorte udviklingsprojekter	0,3
Kostpris pr. 31.12.2018	0,3

Der har været et fald i den regnskabsmæssige værdi af de immaterielle anlægsaktiver fra 6,9 mio. kr. i 2017 til 5,4 mio. kr. i 2018. Baggrunden har været en mindre investering i 2018. Afskrivningerne på 15,4 mio. kr. udgør næsten 75% af kostprisen.

4.2 Indtægtsdækket virksomhed

Tabel 14: Note 2 til balancen - Materielle anlægsaktiver

Mio. kr.	Grunde, arealer og bygninger	Inventar og IT-udstyr	I alt
Kostpris	0,0	3,8	3,8
Primo korrektioner og flytning ml. bogføringskredse	0,0	0,0	0,0
Tilgang	0,0	0,3	0,3
Afgang	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr 31.12.2018	0,0	4,1	4,1
Akkumulerede afskrivninger	0,0	3,4	3,4
Akkumulerede nedskrivninger	0,0	0,0	0,0
Akkumulerede af- og nedskrivninger 31.12.2018	0,0	3,4	3,4
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2018	0,0	0,7	0,7
Årets afskrivninger	0,0	0,4	0,4
Årets nedskrivninger	0,0	0,0	0,0
Årets af- og nedskrivninger	0,0	0,4	0,4

	Igangværende arbejder for egen regning
Primo saldo pr. 1. januar 2018	
Tilgang	0,0
Nedskrivninger	0,0
Overført til færdige materielle anlægsaktiver	0,0
Kostpris pr. 31.12.2018	0,0

Der har været et mindre fald i materielle anlægsaktiver fra 0,8 mio. kr. i 2017 til 0,7 mio. kr. i 2018. Faldet vedrører alene inventar og IT-udstyr.

Tabel 15: Note 3. Hensættelser

Hensættelser	Beløb mio. kr.
Resultatløn og merarbejde	-7,1
Reetablering af lejemål	-5,8
Saldo ultimo 2018	-12,9

Der er samlet hensættelser på 12,9 mio. kr. i 2018, hvilket er en mindre stigning fra 11,5 mio. kr. i 2017. Det skyldes en mindre stigning i både resultatløn og merarbejde, samt reetablering af lejemål.

Tabel 16: Resultat indtægtsdækket virksomhed

Beløb i mio. kr.	2015	2016	2017	2018
Sekretariatsbetjening af private ankenævn	-0,9	-0,3	-1,1	1,1
I alt akkumuleret overskud	0,7	0,4	-0,7	0,4

Indtægtsdækket virksomhed i form af sekretariatsbetjening af private ankenævn resulterede i et overskud på 1,1 mio. kr. i 2018. Overskuddet skyldes udelukkende efterregulering af for lidt opkrævet i 2017.

Afgiftsfinansieret virksomhed i form af sekretariatsbetjening af Forsyningssekretariatet

Forsyningssekretariatet er en uafhængig myndighed, som gennemfører benchmarking af de største vandselskaber og fastsætter økonomiske rammer for alle vandselskaber. Desuden varetager Forsyningssekretariatet indberetningsmyndighedens opgaver efter lov om kommuners afståelse af værdier fra vandforsyninger og spildevandsselskaber. Styrelsen stiller sekretariatsbistand til rådighed for Forsyningssekretariatet. Omkostningerne forbundet med Forsyningssekretariatet er fuldt ud dækket af formålsbestemte afgifter opkrævet fra vand- og spildevandforsyninger.

Tabel 17: Forsyningssekretariatet

Beløb i mio. kr.	2016	2017	2018
Indtægter			
Bevilling	0,0	0,0	0,0
Afgifter mv.	-13,5	-12,3	-12,2
Reservation			
Indtægter i alt	13,5	-12,3	-12,2
Omkostninger			
Lønoms-kostninger	8,2	8,2	8,0
Øvrig drift	4,6	4,3	4,1
Omkostninger i alt	12,8	12,5	12,1
Årets resultat	-0,7	0,2	-0,1

Forsyningssekretariatet har et mindreforbrug på 0,1 mio. kr. i 2018.

Gebyrordning vedr. betalingstjenesteloven

KFST fører tilsyn efter Lov om betalinger. Omkostningerne bliver opgjort årligt i forbindelse med gebyrberegningen og udsendelse af gebyret. Gebyrordningen er tilstræbt årligt omkostningsdækkende. Der kan forekomme mindre differencer, som dækkes af det efterfølgende års indtægter.

Tabel 18: Gebyrordning vedr. betalingstjenesteloven for § 08.21.01

Mio. kr.	2015	2016	2017	2018
Indtægter	-2,6	-1,5	-1,6	-3,1
Omkostninger	2,2	1,8	1,8	3,1
Resultat	-0,4	0,3	0,2	0

IT-omkostninger

KFST har samlet 12,9 mio. kr. i IT-omkostninger. Størsteparten af disse bruges til at drive og vedligeholde IT-systemer. KFST forventer at bruge en større del af de samlede IT-omkostninger til udvikling og investering i 2019.

Tabel 19: It- omkostninger

Sammensætning	Mio. kr.
Interne personaleomkostninger til IT (It-drift/vedligehold/udvikling)	3,9
It-system drift	2,0
It-vedligehold	3,0
It-udviklingsomkostninger ekskl. af- og nedskrivninger	0,4
It-udviklingsomkostninger af- og nedskrivninger for it, der er aktiveret	2,6
It-udviklingsomkostninger i alt	3,0
Udgifter til it-varer til forbrug	1,0
I alt	12,9